

HÖGSKRIFTEN

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING • NUMMER 3 • SEPTEMBER 2010

Jönköping på kartan
med ERSA:s hjälp

AKADEMISK
HÖGTID 2010

KÅROBLIGATORIET

HÖGSKRIFTEN

Högskolan i Jönköping är en stiftelsehögskola med tydligt profilerad verksamhet som präglas av entreprenörsanda, internationella relationer och samverkan med näringsliv och samhälle. Utbildning och forskning bedrivs inom fyra fackhögskolor:

- Hälsohögskolan
- Högskolan för lärande och kommunikation
- Internationella Handelshögskolan
- Tekniska Högskolan

Högskoleservice är högskolans serviceorganisation.

Högskolan i Jönköping har ca 11 000 studenter, ca 800 anställda och omsätter ca 740 mnkr (2009).

Högskriften är högskolans tidning som vänder sig till högskolans vänner och personal. Högskriften ges ut med fyra nummer per år.

ANSVARIG UTGIVARE:
Informationschef Berit Wall

REDAKTÖRER/SKRIBENTER:
Lena Halldorf, Rebecka Ottosson

LAYOUTREDAKTÖR: Kristofer Rask

GRAFISK FORM: Mediaspjuth

TRYCK: Ark-tryckaren

UPPLAGA: 1 500 ex.

OMSLAGSBILD: Tidigare rektor Thomas Andersson har precis överlämnat rektorskedjan till nytilträdde rektor Anita Hansbo vid Högskolans akademiska högtid 2010. Foto: Patrik Svedberg

ADRESS: Högskolan i Jönköping
Högskriften, Box 1026, 551 11 Jönköping

E-POST: hogskriften@hj.se

NÄSTA NUMMER: December

ISSN: 1104-3687

HÖGSKRIFTEN: www.hj.se/hogskriften

NEWS IN ENGLISH: www.ju.se

Den akademiska högtidens huvudpersoner

Man kan fråga sig varför ett ungt lärosäte som Högskolan i Jönköping håller fast vid gamla akademiska traditioner vars rötter till del kan spåras ända tillbaka till medeltiden. Hur rimmar detta med den unga högskolans vilja till förnyelse, ambition att leda förändring och förmåga att bidra till samhällsutvecklingen?

Sedan 2008 års akademiska högtid har vi anställt 21 nya professorer vid Högskolan i Jönköping och examinerat 28 doktorer. 11 medarbetare har doktorerat vid andra lärosäten under samma period. För att nå dit vi nu är har vi haft god draghjälp av partners i vår omvärld och vid andra lärosäten. Vi vill gärna hedra några av dessa genom att utse dem till hedersdoktorer.

De externa kraven på universitet och högskolor har skärpts och breddats i takt med samhällsutvecklingen. De förväntas skapa ny, nyttig kunskap, försörja samhället med välutbildad arbetskraft och skapa innovationer i form av nya, framgångsrika produkter, tjänster och processer. Ribban för godtagbar kvalitet är internationell framgång. Finansieringen är till stor del konkurrensutsatt, och likaså rekryteringen av studenter och lärare. Det säger sig självt att förändringar är nödvändiga och oundvikliga framöver.

Det sanna universitetet, "the continuing body of reason itself" (för att låna ett begrepp av Robert M. Pirsig) måste vara en grundsten för en i övrigt föränderlig verksamhet. Det skapas och återskapas av de människor som verkar i dess anda i samhället i stort. Lyckligtvis är denna grundsten fullständigt oberoende av den svenska byråkratiska definitionen av begreppet universitet.

I detta nummer av Högskriften kan du läsa om några av den akademiska högtidens huvudpersoner. Deras framgång är högskolans framgång. Låt oss därför fira dessa människor som skapar och återskapar det sanna universitetet.

Trevlig läsning!

Anita Hansbo
ANITA HANSBO, REKTOR

INNEHÅLL

HÖGSKRIFTEN • NUMMER 3 • SEPTEMBER 2010

4 – 5	Jönköping på kartan med ERSA:s hjälp	13	”Att bli hedersdoktor är inget man räknar med”
6 – 9	Akademisk högtid	14	HLK-byggnaden fyller 10 år
11	Kvinnliga professorer i majoritet	15	Kårobligatoriet kvar vid högskolan
12	Populär avhandling om könsroller i förskolan	16	Studentbussen vårterminen 2010

Glädjebesked till Tekniska Högskolan

Den 2 september beslutade regeringen att bevilja nya examenstillstånd till Högskolan i Jönköping. Det formella beslutet kom efter det att Högskoleverket på regeringens uppdrag hade kvalitetsgranskat ansökan.

Den 30 juni fick Högskolan i Jönköping beskedet från Högskoleverket att man föreslagit regeringen att bevilja högskolans ansökan att få utfärda licentiat- och doktorexamen inom det tekniska området Industriell produktframtagning med de tre tekniska forskarutbildningsämnena maskinkonstruktion, material och tillverkningsprocesser samt produktionssystem. Det är denna ansökan som regeringen beviljade den 2 september.

HISTORISK HÄNDELSE

– Det är en historisk händelse för JTH. Vi har byggt upp vår forskning under flera år med hjälp av den så kallade JTH-fonden i vilken näringslivet och den offentliga sektorn har satsat 130 miljoner

kronor. Målet har alltid varit att få doktorsexamensrätt och den har vi nu, säger Jörgen Birger-sson, vd vid JTH.

Högskolan har ansökt om tillstånd att få utfärda licentiatexamen och doktorexamen inom examensområdet Industriell produktframtagning. Ansökan har kvalitetsgranskats av Högskoleverket som tillstyrkt att tillstånd ska ges. Eftersom Högskolan i Jönköping är en enskild utbildningsanordnare är det regeringen som godkänner tillståndet, vilket man gjorde den 2 september. JTH har en grundutbildning med drygt 2 100 helårsstudieplatser. Därmed är man landets näst största utbildare av högskoleingenjörer efter KTH.

5 nya kvinnliga rektorer

Sedan 1 juli har fem av landets universitet och högskolor fått nya rektorer; alla fem kvinnor. De fem är Högskolan i Jönköpings nya rektor Anita Hansbo, Lena Gustafsson, Umeå Universitet; Moira von Wright, Södertörns högskola; Marita Hilliges, Högskolan Dalarna och Sigbritt Karlsson, Högskolan i Skövde. I Högskoleverkets Nyheter & Debatt tar de nya rektorerna upp det som de anser är deras viktigaste uppgifter. Bland annat internationalisering, webbaserat lärande och nya examensrätter; saker som ligger Högskolan i Jönköping varmt om hjärtat. Källa: Högskoleverkets Nyheter & Debatt nr 5, 2010

Första disputationerna inom Oral hälsovetenskap

Eva Josefsson och Ulrika Lindmark är de två första som disputerat inom Oral hälsovetenskap vid Hälsohögskolan i Jönköping. Disputationerna gjordes den 10 september.

Eva Josefssons avhandling "Immigrant background and orthodontic treatment need – Quantitative and qualitative studies in Swedish adolescents" är ett samarbete med Odontologiska

Eva Josefsson

Institutionen och beskriver behovet av tandreglering hos ungdomar i Sverige med svensk respektive utländsk bakgrund. Resultaten visar bland annat att det inte föreligger någon skillnad i förekomsten av bettavikelser och normativt behov av tandregleringsvård mellan de studerade grupperna.

Fakultetsopponent var docent

Ulrika Lindmark

Viveca Brattström, Karolinska Institutet.

Ulrika Lindmarks avhandling "Oral health and Sense of coherence" har målsättningen att beskriva individers förmåga att bevara munnen frisk samt att bättre förstå orsaken till skillnader i munhälsa/ohälsa. Avhandlingen presenterar de första analyserna mellan känsla av sammanhang och oral hälsa i Sverige. Fakultetsopponent var professor Erik Skaret, Oslo Universitet.

Internationella studenter ökar

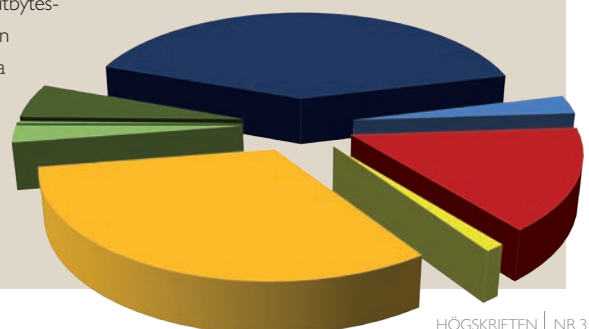
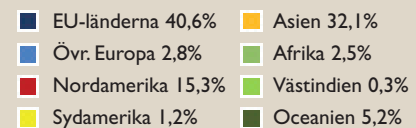
Antalet internationella studenter ökar med 13 procent sedan föregående år vid Högskolan i Jönköping. Innevarande termin har det kommit 1 060 internationella studenter från 72 länder.

– Ökningen beror främst på att Internationella Handelshögskolan har valt att ta in fler så kallade freemovers, säger Jan Johansson, utredare på Studerandeenheten, Högskoleservice. Av statistiken kan man också se att studenter

från EU-länderna, övriga Europa och framför allt Asien ökar.

När siffrorna bryts ner i kategorin utbytesstudenter ökar Nordamerika och Asien medan EU-länderna och övriga Europa minskar något jämfört med 2009. I kategorin freemovers ökar antalet studenter både från EU-länderna och övriga Europa samt Asien och Afrika medan Nordamerika minskar något.

Varifrån kommer våra internationella studenter?

Nobelpristagare Paul Krugman och professor Hans Westlund från Internationella Handelshögskolan.

Matpaus i det gröna vid högskolans konferensanläggning Mariedal.

Jönköping på kartan med ERSA:s hjälp

I slutet av augusti samlades 1 000 regionalforskare från hela Europa på Internationella Handelshögskolan för den årliga ERSA-kongressen. Nobelpristagaren i ekonomi Paul Krugman tillsammans med flera världskända forskare fanns med på gästlistan och rekordmånga abstracts hade skickats in.

Kongressdeltagare i HJ-aulan på Högskolan för lärande och kommunikation.

Vid talarstolen: Professor Gunther Maier, University of Economics and Business Administration, Wien; Charlie Karlsson, president för ERSA och Hugo Woestmann, Director, Secretariat General of European Investment Bank, Luxemburg.

På Internationella Handelshögskolan (JIBS) är man nöjd med genomförandet.

– Årets kongress satte verkligen Jönköping på kartan. Det innebär att vi kommer få hit ännu bättre gästforskare, ännu bättre studenter och unga forskare. Det kommer även få genomslag för Jönköping som region genom mer arbetskraft och startandet av nya företag, säger Hans Westlund, professor i entreprenörskap vid JIBS och ansvarig för det vetenskapliga programmet under kongressen.

JIBS I FRAMKANT

ERSA (European Regional Science Association) bedriver regionalforskning, specifikt forskning inom ekonomi och geografi och organisationens mål är att öka intresset för regionalforskning. Årets tema var regional tillväxt och utveckling i den kreativa kunskapsekonomi, något som JIBS forskare står i framkant för. Vid JIBS finns många regio-

nalforskare som var med under kongressen, bland annat Johan Klaesson, docent i nationalekonomi.

– Att kunna genomföra kongressen var fantastiskt, många nya kontakter har skapats som vidgar JIBS-forskarnas internationella nätverk. Arrangemanget var mycket lyckat och jag vet att flera som hjälpt till fått mycket beröm och bra feedback från många av deltagarna, säger Johan Klaesson.

REKORDMÅNGA ABSTRACTS

ERSA anordnar varje år en kongress för att skapa möten mellan forskare i olika regioner. Kongressen har vuxit stabilt år efter år, både i storlek och i professionalism, och i

år firade man 50-årsjubileum. Passande nog var det rekordmånga abstracts inskickade till årets kongress.

– Det var över 1 200 abstracts inskickade. Jag tror att en anledning kan vara att vi har en mycket hög kvalitet på programmet i dess helhet, säger Kerstin Ferroukhi, administratör på JIBS.

Årets kongress var också speciell för att professor Paul Krugman, nobelpristagare i ekonomi 2008, var gäst tillsammans med professor Annalee Saxenian, professor Fabrizio Barca och professor Philip McCann, alla världskända forskare inom regionalforskning.

TEXT: REBECCA OTTOSSON

FOTO: DANIEL EKMAN

ERSA (European Regional Science Association) omfattar nära 3 500 forskare och branschmänniskor, uppdelade i 17 organisationer runt om i Europa. Några delar är grupperade efter språk (t.ex. tyska och franska) medan andra är nationella grupper (t.ex. Italien och Grekland), en tredje grupp är sammansatta grupper (t.ex. Norden, Storbritannien/Irland). ERSA är organiserad under RSAI (Regional Science Association International), som bedriver regionalforskning runt om i världen.

REKTORSINSTALLATION, PROFESSORSINSTALLATION & DOKTORSPROMOTION 2010

Lördag 18 september var det Akademisk högtid vid Högskolan i Jönköping. Då installerades rektor Anita Hansbo, 21 nya professorer samt promoverades 28 doktorer, efter avlagda prov, och fem hedersdoktorer. Glädjande är att av de nya professorerna är kvinnorna i majoritet – 12 kvinnliga och nio manliga professorer. Även bland doktorerna är kvinnorna i majoritet; 16 av dem är kvinnor.

Nytt för i år var att professorernas installationsföreläsningar var uppdelade på två dagar, både torsdag och lördag. På fredagen höll hedersdoktorerna sina föreläsningar. Det här var högskolans sjunde professorsinstallation och den sjätte promoveringen av doktorer och hedersdoktorer. Den högtidliga ceremonin ägde rum i Hammarskjöldsalen i Jönköpings kongress- & konserthus och följdes av middag med dans för speciellt inbjudna gäster.

MARSKALKAR

ÖVERMARSKALK GÖRAN WAHLGREN OCH
STUDENTKÅRENS ORDFÖRANDE GABRIEL GARANCZ

HÖGSKOLANS NYA HEDERSDOKTORER TILLSAMMANS MED PRESENTATÖRER OCH REKTOR ANITA HANSBO

TIDIGARE REKTOR THOMAS ANDERSSON ÖVERLÄMNAR
REKTORSKEDJAN TILL SIN EFTERTRÄDARE ANITA HANSBO

HÖGSKOLANS NYA DOKTORER TILLSAMMANS MED ÖVERMARSKALK GÖRAN WAHLGREN OCH REKTOR ANITA HANSBO

MINGEL INNAN MIDDAGEN

REKTORSINSTALLATION,
PROFESSORSINSTALLATION &
DOKTORSPROMOTION 2010

Högskolan i Jönköpings rektor Anita Hansbo, Anna Grönlund Krantz, Minoo Akhtarzand nyttillträdd landshövding i Jönköpings län och Tobias Krantz, högskole- och forskningsminister.

Brita Petri och hedersdoktor Carl Axel Petri.

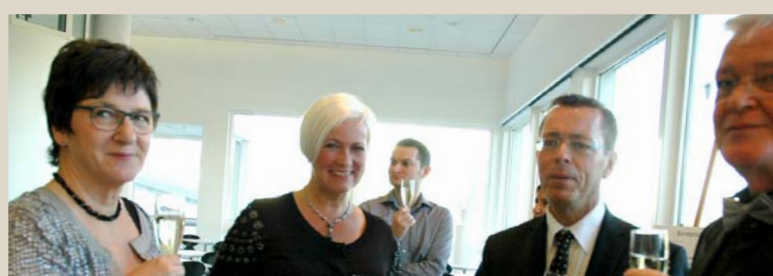
Riksdagsman Stefan Attefall med maka Cecilia.

Doktor Erik Hunter, JIBS.

Björn Westberg JIBS med maka Turid Westberg flankerar Mohamed och Christina Chaib, HLK.

Bodil Nätt, kommunalråd Acko Ankarberg Johansson, Bosse Johansson och Rolf Johansson.

Fr. v. Göran Kinnander, vd Handelskammaren, Monica Wester Kinnander, hedersdoktor Gunnar Randholm och Birgit Tyréus.

Landshövding Minoo Akhtarzand, Ingrid Andersson, högskolans tidigare rektor Thomas Andersson, JIBS vd Niclas Adler och universitetskansler Lars Haikola.

Jörgen Birgersson, vd JTH, landshövding Minoo Akhtarzand, Eva Björck-Åkesson, vd HLK och Anita Helmbring, tf. vd HHJ.

Till höger Lennart "Aktiestinsen" Israelsson och Dennis Peterson.

Hedersdoktor och förre landshövding Gösta Gunnarsson med maka Rigmor.

Lovisa Hamrin, vd Herenco och hedersdoktor Christina Hamrin.

Stephen Hwang, rektor Linnéuniversitetet och rektor Anita Hansbo.

Ordf. i HS styrelse Gunnar Vidén, Per Hallerstig, vd HS med maka Lisbeth..

Lena Nordholm, rektor Högskolan i Borås, Lars Ekedahl rektor Högskolan Väst och rektor Anita Hansbo.

Regionförbundets chef Ulf Fransson med maka Gun.

HLKs vd Eva Björck-Åkesson, hedersdoktor Sven-Olof Karlsson och Gerd Ahlström, forskningschef för Vårdalinstitutet.

Professor Susanne Hertz med make Rune.

FOTO: PATRIK SVEDBERG, LENA HALLDÖRF

Friederike Welter, professor i företagsekonomi och forskningschef vid Internationella Handelshögskolan.

Högskolans nya professorer tillsammans med övermarskalk Göran Wahlgren och rektor Anita Hansbo.

Kvinnliga professorer i majoritet

Aldrig förr har det varit så jämn balans mellan antalet manliga och kvinnliga professorer som installeras vid Högskolan i Jönköping. Kvinnorna är dessutom i majoritet. En av dem som installeras är Friederike Welter, professor i företagsekonomi och forskningschef vid Internationella Handelshögskolan (JIBS).

Friederike Welter forskar kring entreprenörskap i olika sammanhang, bland annat kvinnligt entreprenörskap. Hon ser en tydlig skillnad de senaste åren inom den akademiska världen, kvinnliga entreprenörer och forskning kring detsamma får ta mer plats.

– Det är roligt att det i år är så många kvinnliga professorer som installeras. Jag har arbetat på många forskningsprojekt tillsammans med kvinnliga entreprenörsforskare, inte bara från JIBS utan från olika länder och tvärvetenskapligt, säger Friederike Welter.

UPPMÄRKSAMMAD ARTIKEL

Tillsammans med Candida G. Brush, promoverad hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping från Babson College, USA och Anne deBruin, Massey University, Nya Zeeland har Friederike skrivit artikeln "A gender-aware framework for women's entrepreneurship" som har fått mycket uppmärksamhet. Den fick exempelvis the Outstanding Paper Award från The Emerald Literati Networks Awards for Excellence vilket är en del av Emerald Group Publishing som är världens främsta utgivare av vetenskapliga tidskrifter inom företagsekonomi. Artikeln handlar om förutsättningarna för kvinnligt entreprenörskap.

– Vi har gjort en egen version av en äldre ekonomisk modell, "3M-modellen". Vi såg en avsaknad av de "kvinnliga faktorerna", alltså de möjligheter som egentligen finns för kvinnliga entreprenörer, de svårigheter som kan uppstå som inte finns för manliga entreprenörer.

3M-modellen förklarar de tre "M" som krävs för att entreprenörer ska kunna skapa nya företag; markets (marknader), money (pengar) och management (ledning). Den nya modellen har två M till; motherhood och meso/macro envi-

ronment. Motherhood representerar den familjära sfären medan meso/macro-miljön är det som står utanför den ekonomiska marknaden, såsom samhället och dess institutioner.

SAMMANHANG I ENTREPRENÖRSKAP

Friederike Welter forskar även kring andra sammanhang inom entreprenörskap. På JIBS arbetar hon med RUREG (Research Unit for Rural Entrepreneurship and Growth) och CISEG (Centre for Innovation Systems, Entrepreneurship and Growth). Inom RUREG studeras entreprenörskap inom olika regioner. Friederike Welter har forskat om specifika ekonomier, speciellt övergångsekonomier i central- och östeuropeiska länder.

– Jag tycker att det är spännande att titta på hur akademiker i andra länder jobbar på uppdrag av företag. I Tyskland arbetade jag på uppdrag av politiker och gav officiella rekommendationer. Den sociala kontexten påverkar starkt resultatet; även om en speciell åtgärd rekommenderas kan något helt annat inträffa, regleringar följs inte.

INTERNATIONELLT ARBETE

I år installerades också många internationella professorer, Friederike Welter är bara en av dem. Hon tycker att forskning ofta handlar om att arbeta över landsgränser. Hon har kollegor i bland annat Tyskland, Nya Zeeland, USA och Storbritannien.

– Landsgränserna har blivit mer flytande i och med internet. Det är fantastiskt att kunna ha daglig kontakt med sina kollegor tusentals mil bort även om jag ibland önskar att jag hade mer än 24 timmar på ett dygn, säger Friederike.

TEXT: REBECCA OTTOSSON

FOTO: PATRIK SVEDBERG

OM FRIEDERIKE WELTER

Friederike Welter är sedan 2008 professor i företagsekonomi vid JIBS. Hon tog examen (Diplom) på Bochums universitet 1989. 1993–2006 arbetade hon på Rhine-Westphalia Institute for Economic Research (RWI), 2003–2006 var hon även dess ordförande. Sedan 1999 har hon föreläst om entreprenörskap vid JIBS. Hon har även kurser i entreprenörskap på Universitat Autònoma i Barcelona.

PROFESSORER SOM INSTALLERADES VID HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING 2010

Leona Achtenhagen
Helene Ahl
Elsie Anderberg
Boel Andersson-Gäre
Paul Batalden
Ethel Brundin
Johan Calltorp
Mona Ericson
Sören Eriksson
Maria Faresjö
Arne Gerdner
Scott Hacker
Kajsa-Mia Holgers
Lucy Küng
Tobias Olsson
Roland S. Persson
Ulla Runesson
Andreas Stephan
Lars-Göran Sund
Vivian Vimarlund
Friederike Welter

Populär avhandling om könsroller i förskolan

Christian Eidevalds avhandling om könskonstruktioner i förskolan fick stor uppmärksamhet när han disputerade i februari 2009. Den är flitigt nedladdad på DiVA och Christian är ofta ute och föreläser externt om sin forskning.

Avhandlingen "Det finns inga tjejbestämmare: Att förstå kön som position i förskolans vardagsrutiner och lek" visar hur både flickor och pojkar i förskolan bemöts utifrån förväntningar om hur de ska bete sig. Detta trots att förskolans personal tror sig behandla alla lika. I avhandlingen utgick Christian från inspelade videosekvenser från två förskolor, där den ena var med i ett jämställdhetsprojekt.

– Jag tror att avhandlingen har fått mycket uppmärksamhet för att den berör läsaren. Man blir förbannad eller ledsen när man läser. De flesta som arbetar med barn tror att de bemöter barnen individuellt, men i avhandlingen visar jag att det inte är så.

FLITIG FÖRELÄSARE

Förutom att Christian föreläst för otaliga förskollärare, grundskollärare och gymnasialärare har han även haft föreläsningar för näringslivet.

– Att företagsledare är intresserade av hur förskolepersonal bemöter förskolebarn förvånade mig först, men egentligen är det inte så konstigt. Det som intresserar dem är hur

man tar för givet att man bemöter alla lika trots att man inte gör det.

BITEN AV JÄMSTÄLLDHETSFRÅGOR

Sedan sin disputation undervisar Christian på lärarutbildningen och forskar vid Encell (Nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande) vid Högskolan för lärande och kommunikation. Han har nyligen avslutat ett forskningsprojekt i samarbete med Genuspedagogiska forskningsgruppen vid Stockholms universitet där man studerat hur förskolor praktiskt arbetar med jämställdhet. I sitt nästa projekt går han vidare och kartlägger vilka praktiska svårigheter som finns med genusarbete.

” Jämställdhet är inte bara en kvinnofråga, det handlar om strukturer som minskar friheten för alla människor. ”

– Jag har blivit biten av jämställdhetsfrågor och vill se förändringar i samhället. Jämställdhet är inte bara en kvinnofråga, det handlar om strukturer som minskar friheten för alla människor.

TEXT: MARIE OLOFSSON

DOKTORER SOM PROMOVERADES VID HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING 2010

Ellen Almers
Leon Barkho
Helena Bohman
Victoria Carlsson Wahlgren
Anna Dahl
Jonas Dahlqvist
Tobias Dahlström
Christian Eidevald
Anna Gerson
Michael Glemdal
Tove Harnett
Karin Hellerstedt
Erik Hunter
Monica Johansson
Sara Johansson
Ann Britt Karlsson
Jean-Charles Languilaire
Ann Ludvigsson
Charlotta Mellander
Gunvie Möllås
Mart Ots
Elena Raviola
Pernilla Rendahl
Pär Sjölander
Nguyen Tan Phat
Anne-Marie Wallin
Aldo van Weezel
Karin Åberg

HÖGSKOLAN I JÖNKÖPINGS FEM NYA HEDERSDOKTORER:

David B. Audretsch

Candida G. Brush

Arne Dahle

Sven-Olof Karlsson

Dennis C. Mueller

”Att bli hedersdoktor är inget man räknar med”

En av årets hedersdoktorer vid Högskolan i Jönköping är Sven-Olof Karlsson, f.d. landstingsdirektör i Jönköpings län. Han blev förvånad men otroligt glad när han fick beskedet.

Sven-Olof Karlsson utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för att han under sina 19 år som landstingsdirektör visat stort intresse och varit starkt engagerad i utbildningsfrågor och kompetensutveckling för hälso- och sjukvårdsområdet.

– Att bli hedersdoktor är inget man räknar med, men det känns fantastiskt att bli uppmärksammas för det man gör. Jag tycker att det har varit viktigt att visa engagemang i olika frågor; att stödja och uppmuntra på alla nivåer.

POSITIVT UTBYTE

Sven-Olof Karlsson har varit engagerad i utbildningsfrågor i 19 år. Som ordförande i det vetenskapliga rådet bidrog han till en tidig och stark utveckling av praktisk forskning med anknytning till Hälsohögskolan.

– Det har varit ett väldigt positivt utbyte,

från båda sidorna. Dels att studenterna får se hur landstinget arbetar och dels att vi ser och får en känsla för framtida medarbetare.

ÖKAT FORSKNINGSSAMARBETE

Under sin tid som landstingsdirektör bidrog Sven-Olof Karlsson till ett ökat samarbete mellan högskolan och landstinget. Han visade betydelsen av Hälsohögskolans verksamhet för regionen och hälso- och sjukvården och var delaktig i bildandet av Jönköping Academy for Improvement of Health and Welfare och projektet ”Bridging the gaps”.

– Det är viktigt att utveckla kunskapsorganisationen inom sjukvården och där kan högskolan bidra inom utbildning och forskning.

Som landstingsdirektör stöttade Sven-Olof Karlsson även Tekniska Högskolans utveckling genom JTH-fonden.

TEXT: REBECCA OTTOSSON

David B. Audretsch utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för utomordentliga insatser inom forskningsområdet entreprenörskap och väsentliga insatser för forskningen vid Internationella Handelshögskolan.

Candida G. Brush utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för en internationellt framstående gärning som forskare inom entreprenörskap samt för viktiga insatser för Internationella Handelshögskolans utveckling.

Arne Dahle utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för utomordentliga insatser inom forskningsområdet stelling av metaller och sina engagerade insatser och samverkan som haft avgörande betydelse för Tekniska Högskolans forskning och utbildning inom gjutningsområdet.

Sven-Olof Karlsson utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för att han under sina 19 år som landstingsdirektör i Jönköpings län visat stort intresse och varit starkt engagerad i utbildningsfrågor och kompetensutveckling för hälso- och sjukvårdsområdet.

Dennis C. Mueller utses till hedersdoktor vid Högskolan i Jönköping för en internationellt framstående gärning som forskare inom industriell ekonomi, politikens ekonomiska teori, corporate governance och entreprenörskap samt för viktiga insatser för Internationella Handelshögskolans utveckling.

HLK-byggnaden fyller 10 år

"Boken är ett fönster." Vägghkonstverket i betong och kakel av Åke Pallarp är en utsmyckning som Statens Konstråd valt ut.

I början av juli 2009 samlades EU:s hälso- och arbetsmarknadsministrar till informella möten och överläggningar i Jönköping. Mötena hölls i HLK:s för ändamålet ombyggda lokaler.

FOTO: KRISTOFER RASK

FOTO: KRISTOFER RASK

I september 2000 invigdes de nybyggda lokalerna, Hus H, för Högskolan för lärande och kommunikation. Därmed blev högskoleområdet komplett på den norra sidan av Munksjögatan. I den festliga invigningen deltog drygt 6 000 anställda, studenter och speciellt inbjudna gäster.

Visionen var att forma byggnaden för att underlätta möten mellan människor. Detta skapar den stämning som blandningen av

material i själva byggnaden, utformningen av Orangeriet och de olika konstverken ger. Byggnaden vann två utmärkelser under 2000; Jönköpings kommuns stadsbyggnadspris och Sveriges Arkitekters Lokalförenings Arkitekturpris.

Konstnärligt har HLK utsmyckats av Statens Konstråd. Ett exempel finns på innergården där det står en skulpturgrupp av mimande flickor i brons av Lena Cronqvist.

Ytan: 20 000 m²

Kostnad: 273 mnkr

Arkitekter: Erséus, Frenning & Sjögren

Arkitekter genom Peter Erséus i Göteborg

Generalentreprenör: NCC. Skanska ansvarade för grundläggning och källarvåning.

Kårobligatoriet kvar vid högskolan

Den 1 juli avskaffades kårobligatoriet vid landets statliga lärosäten. På Högskolan i Jönköping har man valt att behålla det i ytterligare ett år för att kunna fortsätta diskutera hur Jönköpings Studentkår ska se ut i framtiden.

– Vi kommer att ha fortsatta diskussioner med Studentkåren och pröva frågan igen inför läsåret 2011/2012. Vi kommer att jobba med inriktningen mot att avveckla kårobligatoriet, men i dagsläget är det inte bestämt när detta kommer att ske. Det är oerhört viktigt att vi kan säkra studentinflytandet, säger Anita Hansbo, rektor vid Högskolan i Jönköping.

Eftersom Högskolan i Jönköping är en stiftelsehögskola behöver man inte följa regeringens beslut om avskaffandet av kårobligatoriet, utan högskolans stiftelsestyrelse fattar själva beslut om kårobligatorium för högskolans studenter.

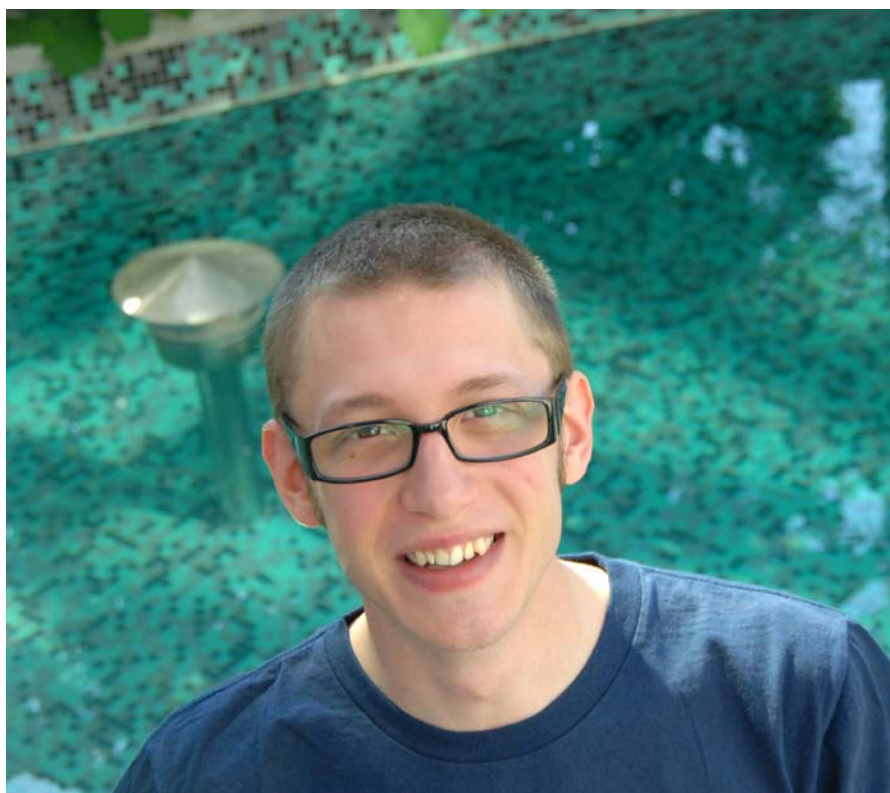
TYDLIGARE FOKUS FÖR STUDENTKÅREN

På Jönköpings Studentkår är man glada över den extra tid man får för att göra omställningen inför ett avskaffande av kårobligatoriet.

– Det var för lite tid från att beslutet togs till att det skulle sjösättas vid studentkårerna vilket gör att vissa kårer vacklar. Vi är glada att stiftelsestyrelsen gett oss tid att möta de nya förändringarna, säger Gabriel Garancz, ordförande i Jönköpings Studentkår.

Jönköpings Studentkår kommer lägga mycket större fokus på att visa sina medlemmar vad de får med medlemskapet. Förutom informationsarbetet kommer man att satsa på större studentrabatter och sina föreningar.

– Vi har anställt en arvoderad student som ska ta fram en strategisk plan för hur vi kan utveckla vårt arbete med föreningar, projekt och evenemang, eftersom det är där som vi möter studenterna. Vi vill också visa på alla möjligheter som ett medlemskap innebär. De som nu bara går på nattklubben Akademien ska till exempel få upp ögonen för att vi också erbjuder litteratur till rabatterat pris genom bibliotekstjänst och att man kan fika billigt på caféet Books & Coffee, säger Gabriel.

Gabriel Garancz, ordförande i Jönköpings Studentkår.

NY ORGANISATION

Under våren diskuterade högskolan och Studentkåren hur en ny organisation för Studentkåren kan utformas. I det nya förslaget, som införs vid årsskiftet, har varje fackhögskola en arvoderad heltidsarbetande sektionsordförande som tillsammans med Studentkårens ordförande bildar Studentkårens ledning. Studentkårens styrelse ska renodlas och bestå av studenter som väljs på

årsmötet samt externa representanter.

– Den främsta styrkan med den nya organisationen är att den innebär en tydligare beslutsordning och ansvarsfördelning. Organisationen kommer att bli tydligare både för oss studenter och för högskolan, säger Gabriel.

TEXT: MARIE OLOFSSON

FOTO: JÖNKÖPINGS STUDENTKÅR

Kårobligatoriet avskaffades 1 juli 2010

Den 1 juli i år avskaffades kårobligatoriet vid statliga högskolor och universitet, och medlemskap i studentkårer blir frivilligt. Studentkårer har även i fortsättningen rätt till representation i högskolans beredande och beslutande organ. För att trygga studentinflytandet kommer staten att ge ett bidrag på 105 kronor per student och år. Även Chalmers, som också är en stiftelsehögskola, har beslutat att behålla kårobligatoriet.

Studentbussen vårterminen 2010

Resultaten 2010 av Studentbussen, vår årliga undersökning av programstudenter vid högskolan, kom just innan sommaren. Nedan gör jag tre nedslag i det omfattande materialet: Nöjd studentindex, studenternas uppfattning om inslag i utbildningen relaterade till högskolans strategi samt den ökande betydelsen av IT. Rapporten i sin helhet finns på www.hj.se/doc/78.

ETT NÖJD STUDENTINDEX

Som ett övergripande index på om studenterna är nöjda använder vi sedan 2002 svaret på frågan ”Skulle du rekommendera andra att börja på det program du går på?”, med en sjugradig svarsskala där 1=nej, absolut inte och 7=ja, absolut.

Medelvärde på detta index var 5,36 vårterminen 2010. Andelen som svarade positivt (skalvärdena 5, 6 eller 7) var 74 procent och andelen som svarade negativt (1, 2 eller 3) var 14 procent. Högst medelvärde hade studenterna vid Högskolan för lärande och kommunikation, 5,94, och lägst de vid Internationella Handelshögskolan och Tekniska högskolan, 5,03 respektive 5,04, med Hälsohögskolan mitt emellan, 5,41.

Indexet har en negativ trend. Medelvärde vårterminen 2002 var 5,71 och senaste värdet som nämnts ovan 5,36. Tre av de fyra fackhögskolorna har denna negativa trend, men inte HLK.

NÅGRA MER DETALJERADE UPPFATTNINGAR
Sedan 2002 mäter vi studenternas uppfattningar om

- sin fackhögskola
- sitt program
- sina egna studieresultat
- Jönköping som studiestad
- inflytande över utbildningen.

Mätningarna görs med en sjugradig skala där 1=mycket negativ och 7=mycket positiv. De fyra första indikatorerna har nu ett medelvärde strax över 5, med en fördelning av svaren där runt 70 procent har en positiv helhetsuppfattning (7, 6 eller 5 på den sjugradiga skalan) och runt 10 procent en negativ (1, 2 eller 3 på skalan). Uppfattningen om

FOTO: PATRIK SVEDBERG

studenternas möjlighet till inflytande över utbildningens innehåll och uppläggning är inte lika positiv, medelvärde är runt 4,2, drygt 40 procent ger en positiv helhetsuppfattning och 30 procent en negativ.

För hela högskolan har de här uppfattningarna varit relativt stabila sedan 2002, dock med en positiv trend för samtliga. Den inställning som ändrats mest är den till Jönköping som studiestad, där medelvärde nu är 5,20 att jämföras med 4,89 vårterminen 2002.

Man kan fundera över hur det kommer sig att de just nämnda indikatorerna alla har haft en positiv trend, medan ”Nöjd student”-indexet haft en negativ.

INSTÄLLNING TILL INSLAG I UTBILDNINGEN RELATERADE TILL HÖGSKOLANS STRATEGI

Sedan 2002 ställer vi frågor om inslag hitills i studenternas utbildning relaterade till huvudelementen i högskolans övergripande strategi:

- kunskapsområden som är i fokus vid deras fackhögskola
- samverkan med yrkeslivet
- internationella perspektiv
- samverkan mellan fackhögskolorna

- entreprenörskap (sedan 2008).

Svarsskalan är sjugradig, från 1=alldeles för lite inslag till 7=alldeles för mycket inslag. Skalvärdet 4 är alltså ett läge med vare sig för lite eller för mycket inslag, lagom. Idealresultatet är ett medelvärde på 4 och att alla också svarat just 4.

De tre första indikatorerna har sedan länge medelvärdena inte alltför långt från 4, de två sista indikatorerna lägre medelvärden. Spridningen i svaren är mycket stor, på alla fem indikatorerna utnyttjas hela svarsskalan.

Indikatorn för kunskapsområden i fokus vid studentens fackhögskola har sedan 2002 hållit sig mellan 4,2 och 4,6 utan trend, senast 4,39. Inga anmärkningsvärda skillnader finns mellan fackhögskolorna.

Indikatorn för samverkan med yrkeslivet i utbildningen har sedan vårterminen 2002 hållit sig mellan 3,7 och 4,0 utan trend, senast 3,89. Här finns betydande skillnader mellan fackhögskolorna, med Högskolan för lärande och kommunikation (senast 4,52) och Hälsohögskolan (senast 3,56) på störst avstånd från idealvärdet 4.

Indikatorn för internationella perspektiv i utbildningen har sedan vårterminen 2006 hållit sig mellan 3,9 och 4,1, senast 4,09,

med en ökning sedan vårterminen 2002 då medelvärdet var 3,54. Här finns stora skillnader mellan fackhögskolorna med Internationella Handelshögskolan på störst avstånd från idealläget 4 (senast 4,98) medan de övriga ligger på 3,7–3,9.

Medelvärdet för samverkan mellan fackhögskolorna var senast 2,94, det vill säga genomsnittligt för lite enligt studenterna. Indikatorn har dock haft en positiv trend, den var 2,51 vårterminerna 2003 och 2004. Skillnaderna mellan fackhögskolorna är stora, från runt 2,6 vid Högskolan för lärande och kommunikation (2,69) och Hälsohögskolan (2,61) över Tekniska Högskolan (3,09) till Internationella Handelshögskolan (3,40).

Den relativt nya indikatorn för inslag av entreprenörskap och eget företagande i utbildningen har hållit sig strax över 3, senast 3,25. Internationella Handelshögskolan och Tekniska Högskolan har medelvärden närmast 4, senast 4,37 respektive 3,64, medan

Högskolan för lärande och kommunikation och Hälsohögskolan har lägre värden, senast 2,61 respektive 2,44.

ÖKANDE BETYDELSE AV IT

Sedan 2007 ställer vi frågor om hur studenterna fick information innan ansökan. På frågan om hur studenterna sökte information om Högskolan i Jönköping innan de gjorde sin ansökan svarade under de fyra åren knappt 80 procent att de besökte hemsidan, medan andelen som anger att de läste en broschyr minskade från 70 procent 2007 till 48 procent 2010.

På frågan om var man fick den bästa informationen har andelen som anger hemsidan ökat från 41 till 56 procent, medan svaret broschyr minskat från 37 till 19 procent. Alla andra källor ligger under 10 procent.

Den ökande betydelsen av IT märks också genom att Internet sedan 2009 är det vanligaste svaret på frågan "Hur fick du tag på din bostad" för de som flyttade till Jönkö-

ping i samband med studierna, ungefär då gick Internet om både "via hyresvärd" och "personliga kontakter".

REVIDERING PÅ GÅNG

Studentbussen har nu funnits i tio år i ungefär sin nuvarande form, men ändrat metod. I sin nätburna form gjordes bussarna till och med vårterminen 2006 som urvalsundersökningar med ett åsyftat nettourval på 1 000 programstudenter. I samband med en upphandling inför 2007 års undersökning byttes undersökningsföretag och metoden byttes till totalurval. Svandsandelen sjönk då.

Antalet frågor har successivt ökat och jag har rektors uppdrag att under hösten göra en grundlig revidering av Studentbussen i samarbete med fackhögskolorna och Högskoleservice, med huvudmålet att väsentligt minska antalet frågor och öka svandsandelen.

CLAS WAHLBIN, PROFESSOR EMERITUS

14 SEPTEMBER 2010

Encell vidareutbildar kommunens anställda

Cirka 140 anställda inom vuxenutbildning i Jönköpings kommun vidareutbildar sig genom Encell, Nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande, i ett samarbete mellan Högskolan för lärande och kommunikation och kommunen.

Kommunanställda lärare som arbetar med vuxenutbildning deltar i en skräddarsydd utbildning vid Högskolan för lärande och kommunikation (HLK) i ett samarbete mellan Encell och Jönköpings kommun. Under kursen som löper hela 2010 ska kommunens personal få kompetensutveckling genom att lära sig mer om villkoren för vuxnas lärande.

– Vi är glada att Jönköpings kommun vill göra denna satsning för sina lärare, att kommunen ser vuxenutbildning som något viktigt och att vi kan bidra med vår specialkompetens. Det är en del i Encells uppdrag från regeringen och vi ser mycket positivt på vårt nära samarbete med kommunen, säger

Christina Chaib, docent i pedagogik och kursansvarig vid Encell.

Lärorollen och det pedagogiska ledarskapet är en viktig del i kursen, liksom frågor kring vad motivation betyder för att lära som vuxen. Det är första gången Encell och HLK genomför detta koncept och samarbetar med en hel kommun.

– Med den här satsningen har ansvariga rektorer vid vuxenutbildningsenheten haft ambitionen att ena sin personal i pedagogiska diskussioner om vuxnas lärande. Tillsammans med Encell har därför detta program för kompetensutveckling utvecklats, säger Christina Chaib.

Satsningen, som går under rubriken "Vuxenutbildningens former och verktyg", behandlar områden som verksamhetsutveckling, den pedagogiska processens karaktär och flexibla arbetsformer samt pedagogiska verktyg som individuella studieplaner, betyg och bedömning.

TEXT: SOFIE SÅÅF

FOTO: LENA HALLDORF

Krister Bengtsson, rektor utbildningsenheten och Marie Protiwa, vuxenutbildningschef, vid Jönköpings Kommun tillsammans med Christina Chaib, HLK.

ENCELL

Encell vid HLK är ett nationellt kompetenscentrum för livslångt lärande, inrättat på initiativ av regeringen. Encell har på uppdrag av regeringen ett övergripande nationellt ansvar för forskning och kunskapsspridning om vuxnas lärande i partnerskap och nätverk. Encell har stiftelsen Högskolan i Jönköping som huvudman och HLK som värdorganisation. För mer information se www.encell.se.

HLK:s katalog nominerad

Högskolan för lärande och kommunikationsutbildningskatalog har nominerats i kommunikationstävlingen Svenska Publishingpriset i kategorin "Utbildningsprogram". De övriga nominerade i kategorin är Campus Varberg, Malmö högskola, SLU och Komvux Huddinge kommun.

Vinnaren får en statyett och ett diplom. Prisutdelningen sker på Konserthuset i Stockholm 25 oktober.

Högskolan på

Sedan december 2009 finns Högskolan i Jönköping på Twitter. Twitter är en tjänst för att få ut snabba, korta meddelanden på högst 140 tecken. Högskolans Twitter vänder sig i första hand till befintliga studenter vid högskolan. Följ högskolan på Twitter:

www.twitter.com/hogskolanjkipg

facebook

Beröm på Facebook

Just nu följer 2 169 Jönköping University's fanpage på Facebook. Där skrivs om allt möjligt: campus, kurser, studenter och lärare.

Nav Hayer skriver: "the university is really very big & beautifully designed. People in university are very helpful, especially Mr. Anders Wadell!"

Hamed Radmehr skriver: "This university is a very lovely one in the world".

Besök sidan på:

facebook.com/JonkopingUniversity

Projekt vid Tekniska Högskolan nominerat

Projektet "DGN-I Digital Guitar Effect Processor", ett projekt vid Tekniska Högskolan i Jönköping, har nominerats i studentklassen för utmärkelsen Swedish Embedded Award 2010. Utöver JTH är projekt från KTH, Linköpings universitet, Chalmers och Högskolan i Halmstad nominerade. Swedish Embedded Award delas ut för åttonde gången och ska öka intresset för den in-

bäddade elektroniken och visa på dess stora betydelse. Priset är instiftat av branschorganisationen Svensk Elektronik och deras sektion för Embedded technology, KK-stiftelsen, tidningen Elektronik i Norden och Tekniska Mässan. Förutom ära, diplom och plakett får vinnaren i studentkategorin ett stipendium på 50 000 kronor. Priset delas ut 19 oktober på Tekniska Mässan.

Utbildningsmässor 2010

FOTO: KRISTOFER RÅSK

Under hösten 2010 deltar Högskolan i Jönköping i följande mässor:

Örebro, U-A-F-mässan (Utbildning - Arbete - Framtid), 9 november
Göteborg, Kunskap & Framtid, 11-13 november
Stockholm (Älvsjö), SACO-mässan, 18-19 november
Malmö, SACO-mässan, 24 november
Jönköping, Dreamhack, 25-28 november

Studiebesök på högskolan vecka 48

Den 29 november – 3 december bjuder Högskolan i Jönköping i gymnasieklasser att besöka högskolan. Under besöket får de en rundvandring på de fyra fackhögskolorna och information om bland annat utbildningar och Jönköping som studentstad.

Vill du boka in din klass till studiebesöksveckan är du välkommen att kontakta:

Linda Bergqvist, informatör på informations- och marknadsföringsenheten på Högskoleservice
linda.bergqvist@hs.hj.se

Besök på Världsutställningen Expo 2010 i Shanghai

Högskolan i Jönköping deltar i en resa till världsutställningen Expo 2010 i Shanghai, en resa som anordnas av regionförbunden i Småland och Blekinge. Man kommer besöka den svenska paviljongen på Expo, träffa representanter från det kinesiska näringslivet och svenska aktörer etablerade i Kina samt besöka det svenska konsulatet i Peking. Deltagarna från Högskolan i Jönköping är rektor Anita Hansbo, professor Susanne Hertz och doktorand Lianguang Cui, JIBS. Övriga deltag-

are är företagare från regionen och representanter från landstinget och kommunen.

Världsutställningen Expo 2010 i Shanghai förväntas bli den största genom tiderna. Utställningen pågår från 1 maj till 31 oktober 2010. Över 225 länder och internationella organisationer ska vara med. Enligt arrangörens beräkningar kommer Expo 2010 att attrahera 70 miljoner besökare, av vilka 95 procent förväntas vara kineser.

Tillväxtverkets styrelse

Professor Johan Wiklund, Internationella Handelshögskolan i Jönköping, har utsetts av regeringen att ingå i Tillväxtverkets styrelse. Ordförande är landshövding Chris Heister, Västerbotten. Johan Wiklund tjänstgör för närvarande vid Whitman School of Management, Syracuse University.

FOTO: PATRIK SVEDEBERG

Tillväxtverkets tillhör Näringsdepartementet, och arbetar med att stärka regional utveckling och att underlätta företagande och entreprenörskap.

Disputationer vid Högskolan i Jönköping

Mart Ots Internationella Handelshögskolan

Disputerade den 28 maj med avhandlingen "Understanding value formation – A study of marketing communications practices at the food retailer ICA". Fakultetsopponent var docent Arto Rajala, Aalto University.

Elena Raviola Internationella Handelshögskolan

Disputerade den 10 juni med avhandlingen "Paper meets Web: How the institution of new production works on paper and online". Fakultetsopponent var Lars Engwall, Uppsala universitet.

Offentliga föreläsningar

Under hösten 2010 håller Högskolan för lärande och kommunikation flera föreläsningar öppna för allmänheten.

Plats: HLK, Gjutergatan 5, sal Hc 113

28 oktober 18.30 - ca 19.30

Förlagskonsult och Tintinöversättare Björn Wahlberg

Tintin, Hergé och den klara linjens hemlighet. Allt du skulle vilja veta om Tintin men inte vågat fråga om.

25 november 18.30 - ca 19.30

Barnmorska och sexolog Hanna Möllås

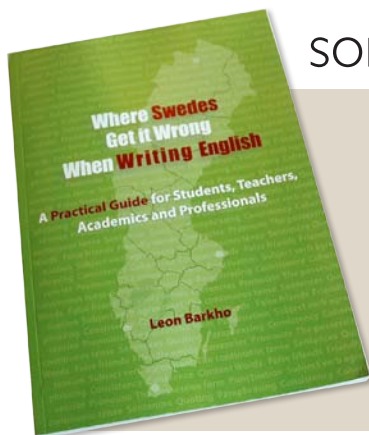
Vad kan vi lära av Knutby? Om psykologi och sexuell makt i sekter.

16 december 18.30 - ca 19.30

Professor i pedagogik Tomas Kroksmark

Från en specifik Modellskola till en allmän skolmodell. Hur skapa en skola baserad på forskning?

Bok för svenskar som skriver på engelska

"Where Swedes Get it Wrong When Writing English" är en ny bok av Leon Barkho, filosofie doktor och universitetslektor vid Internationella Handelshögskolan.

Boken är till för att lära ut handfast kunskap mer än att underhålla eller göra narr av svensken.

15 oktober
Sista ansökningsdag för
vårens program och kurser

150 fristående kurser med start VT2011

Högskolan i Jönköping erbjuder ett brett urval av fristående kurser att läsa som går på dag-, eftermiddags- eller kvällstid. Kurserna ges på hel-, halv- eller kvartsfart, på campus, distans och via Internet.

Sju programstarter våren 2011

Till vårterminen startar fyra program på grundnivå och tre på avancerad nivå.

Läs mer på
www.hj.se/utbildning